

Jan Hollan

Adaptace na klimatickou krizi

prosinec 2023

Přizpůsobit čili adaptovat se... na co?

Klima, v němž už žijeme, se bude měnit ještě moc, dokud oteplování nezastavíme snížením emisí oxidu uhličitého na nulu.

Teprve pak bude statistika počasí téměř stálá.

Ale v širším smyslu je klima i stav biosféry, hydrosféry, kryosféry, ty se budou proměňovat dál.

Budou se rozpadat dosavadní ekosystémy, bude ubývat podzemních vod vinou přílišného výparu, a tisíce let bude růst hladina oceánů.

To vyžene z domova až miliardy lidí. Nemůžou zakotvit jinde, než v zemích, kde se lze uživit a které nejsou plošně postihovány katastrofami k nepřežití.

Nový abnormál

Nastanou-li nebývalá horka či sucha, dotazy vědcům často znějí: jde o nový normál?

No, nejde, leda o nový abnormál.

Nemáme žádné nové a stálé klima.

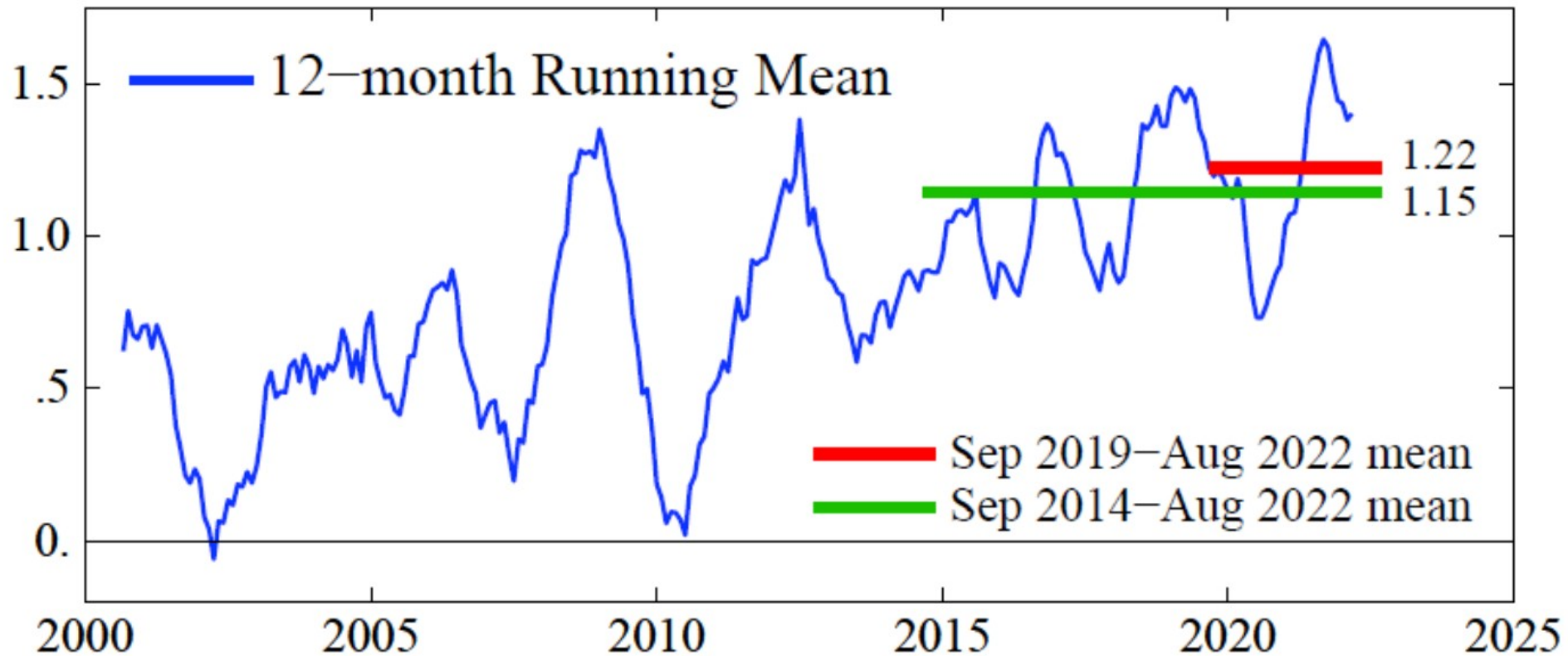
Žijeme v době překotné klimatické změny způsobené tím, že Země nevrací do vesmíru tolik tepla, kolik přijímá ze Slunce.

Je to vinou námi stále rychleji přidávaných skleníkových plynů.

Nový abnormál

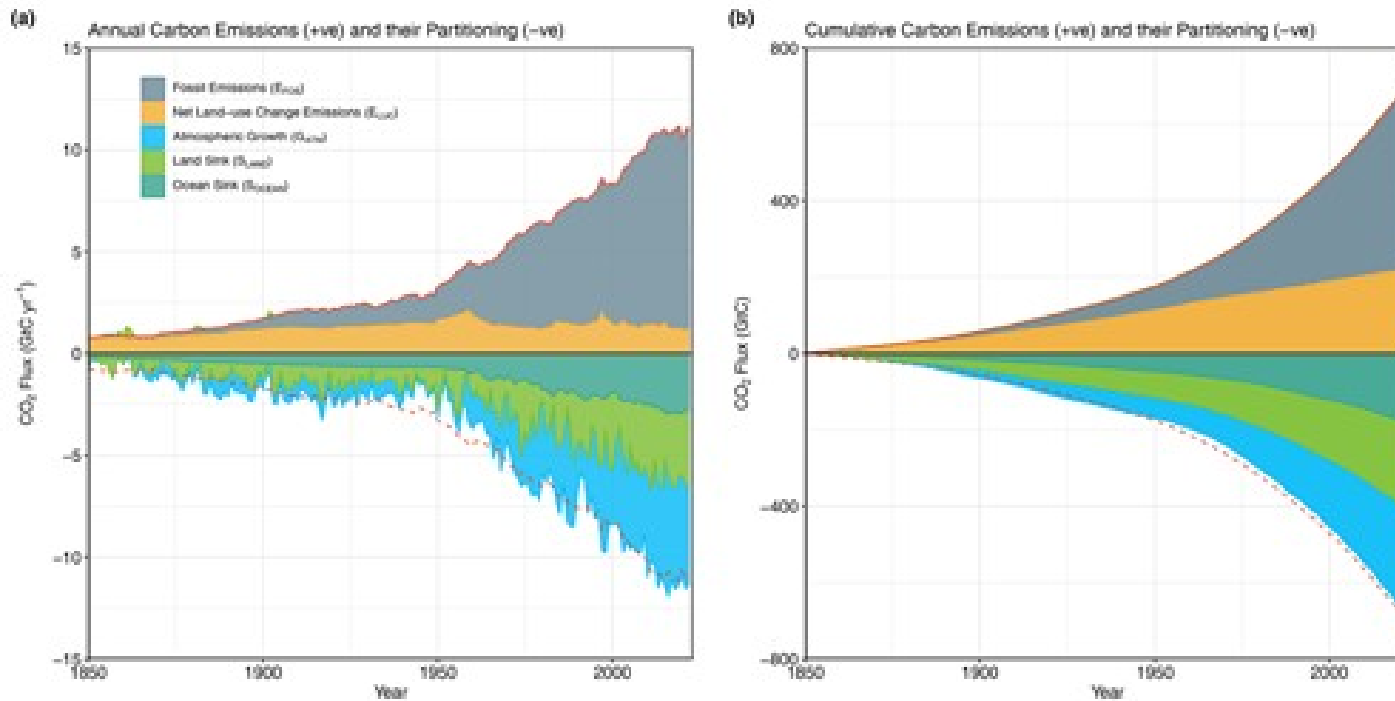
Earth's Energy Imbalance (W/m^2)

from:
Global warming in the pipeline

2 Global Carbon Budget 2023

<https://essd.copernicus.org/articles/15/5301/2023/essd-15-5301-2023.html>

Světle zelená ukazuje, kolik uhlíku se ukládá v přibývajícím pevninské biomase. Naprostá většina z toho v lesích, jak tropických, tak i těch mírného pásma a severských.

Ovšem jen v těch, kde netěží nebo se plošně nekácí.

Tam, kde se mohutně kácí, uhlíku ubývá, a na předchozí úroveň se jeho zásoba (možná, za příznivých podmínek) vrátí až za desítky let.

Nebude ovšem v horizontu sta let nikdy tak vysoká, jako v lesích odjakživa nebo již dlouho ponechávaných přírodě.

V těch totiž, i když jsou v nich i stromy staré řadu staletí, v naprosté většině uhlíku trvale přibývá.

Nedosáhly – nedosáhnou – žádného klimaxu, kdy by jejich „carbon pool“ byl už konstantní.

Kdy to skončí?

- Celkové oteplení je totiž funkcí toho, kolik uhlí, ropy a fosilního metanu ještě spálíme.
- A taky toho, kolik bude na světě hovězího dobytka.
- Pokud spotřebu obojího rychle ubereme, oteplování se zpomalí a s koncem fosilních paliv už skončí.
- Chod počasí v Česku se přestane výrazně měnit. Horka, sucha, požáry, bouřky, povodně i záplavy sice budou o dost horší než dosud, ale těm se u nás technicky přizpůsobit do velké míry půjde, vlastně víme jak.

Adaptace jinde

- Vlny veder naše a tropické – problém vlhkého vzduchu:

A physiological approach for assessing human survivability and liveability to heat in a changing climate,

<https://www.nature.com/articles/s41467-023-43121-5>

- Jak je přežít? - diskuse
- Jak během nich pracovat a žít? (siesta, práce jen nad ránem...)

Adaptace u nás a jinde

- Pokles úrodnosti – důsledky, jak mu čelit
- Agrovoltaika
- Zavlažování?
- Biouhel
- Organický uhlík do půd

Stoupání mořské hladiny

- Nezadržitelné, protože planetu neochladíme, rozhodně ne oceán v hloubce kolem Grónska a Antarktidy
- Malé možnosti se bránit hrázemi
- Veliký dopad na světový obchod, výrobu, ztráta domovů...
- Adaptace je... relokace,
například k nám, ale i jinam do našich a vyšších šířek

3. února 2023 8:37 **✦ Migrace a uprchlíci** **✦ Rozhovory**

Noví Češi, nová města, nový sever. Jak bude vypadat klimatická migrace a jak se na ni připravit?

KAROLÍNA KLÍNKOVÁ

Odebírat e-mailem

<https://denikn.cz/1069746/novi-cesi-nova-mesta-novy-sever-jak-bude-vypadat-klimaticka-migrace-a-jak-se-na-ni-pripravit/>

0 m

1 m

7 m

13 m

Holandské krávy připravené na globální oteplení!

Meze adaptace?

©Bill Hare

Interaktivní mapy záplav

- <https://coastal.climatecentral.org/>

Odkazy:

<https://www.zotero.org/jenikholan/library>

a tam kolekce

- IndoorTemp
  - biouhel
  - adapt

(doporučuji řadit dle Date Added, je na to ikonka vpravo nahore)